

Strooizout!

Mijn vader was van '19! Mijn moeder was van '21! (nummer 2)

Freek had naast ons zijn nering. Een buurtwinkeltje. Kleuren psychologen of marketingdeskundigen kwamen er toen niet aan te pas. Hij dreef de nering met zijn vrouw en dochter samen. De nu weer trendy blikken met voorraad stonden er in zelf gemaakte schappen opgesteld. Het onsje gesneden kaas lag niet voorverpakt in een gekoelde vitrine, maar werd ter plekke voor je afgesneden. Uit het keldertje, links van de deurwinkel met rinkelbel, werd dan de jonge of oude kaas tevoorschijn gehaald. De nog niet elektrisch aangedreven snij machine stond naast de weegschaal. Bij het afwegen van de bestelde hoeveelheid werd dan vaak de vraag gesteld: "mag het iets meer zijn". In een onlangs gepubliceerd onderzoek van de consumentenbond las ik, dat tegenwoordig lang niet altijd de aangegeven hoeveelheid in de verpakking zit. Was het dan vroeger toch beter dan nu?

In de toen nog barre winters kon je bij Freek ook strooizout kopen. En er was altijd een praatje over het weer en het leven. Het strooizout stond in emmers onder de toonbank, naast de losse eieren die nog in zo'n mooie witte emaille emmer met blauwe rand bewaard werden. Tegenwoordig verstuur je een email, maar praten we nog wel? Je kreeg maximaal maar 2 kilogram strooizout mee. Het was niet op de bon, want de oorlog was allang voorbij. Ik ben immers van '53. Klantenbinding noemde ja dat toen. Al zijn klanten moesten de gladheid immers kunnen gaan bestrijden. Het zout kreeg je in een "klarre" mee. Wanneer je nog een stuiver overhad, dan kocht je engels drop, een spekje of trekdrop. Het snoepgoed werd los verpakt in een puntzak. Zowel de puntzak als de "klarre" waren van vetvrij papier.

In die tijd ruimde je voordat je naar school ging het trottoir nog met een sneeuwschuiver, die je vader zelf had gemaakt. De sneeuwschuiver van de gemeente wierp de sneeuw hoog op aan de zijkanten van de straat. Bergen sneeuw. Mijn kinderen hebben nooit sneeuw hoeven te ruimen, zij zijn van nu. Zij zijn van het tijdperk waarin we gewaarschuwd worden voor klimaatveranderingen. De noordpool dreigt te smelten. De ozonlaag vertoont gaten. Een los ei, of strooizout voor maximaal 2 kilogram hebben zij nooit gekocht. De ALDI, die nu naast de nering van Freek van toen staat, verkoopt nostalgische voorraadblikken van toen. Schreeuwend in de winkel of in hun folders lees ik het, maar met de mededeling op=op. Konden ze nog maar met Freek praten! De kastanje bomen aan de overkant, op het voormalige schoolplein, hebben het allemaal meegemaakt, maar ja daar kan alleen Prinses Irene mee praten.

In 1953 was er nog sprake van kraamvisite. Nadat mijn moeder mij gebaard heeft, is Freek vast op bezoek geweest. Klantenbinding of gewoon een goede buur? Zowel Freek als mijn moeder kan ik het niet meer navragen. Wel staat nog steeds het beeld op mijn netvlies hoe Freek op zijn fiets stapte. Het was een bijzondere manier! Dagelijks werd zijn transportfiets ingepakt met boodschappen, die zelfs achterop de Tonnendijk en ver voor bij de Geerdijk bezorgd werden. Een grote fiets met voorop een rietenmand. Aan de as van het achterwiel zaten aan weerszijden opstappers. Het waarom heb ik nooit begrepen. Hij stapte dan via de opstapper aan de achteras met zijn linker been op zijn fiets. Zwaaide dan zijn rechter over het zadel en daar ging de kostbare waar. Van klokzeep, buisman tot blauwsel, ook in Daarlerveen werd het bezorgd.

Wanneer Freek ziek was en de zaken wel door moesten gaan, boden wij af en toe een helpende hand. Mijn broer, 5 jaar ouder als ik en dus van '48, besteeg de transportfiets van Freek. Hij besteeg de fiets demonstratief via de opstapper aan de achteras. En ook hij fietste met losse eieren, strooizout, blauwsel en klokzeep naar Daarlerveen, Tonnendijk en ver voorbij de Geerdijk. Ik was nog te klein, maar had wat graag op zo'n heuse transportfiets willen op stijgen. Regeren was ook toen al vooruitzien. Het transport werd ook bij Schippers gemoderniseerd. Er kwam een solex, nu niet meer voorop, maar achterop werden de stukken klokzeep met verassing vervoerd. En niet Freek zelf bestuurde het vehikel maar zijn dochter. Keurig zich aan de voorrangsregels en snelheid houdend toerde ze langs zand en blokwegen richting de Kolemieten. De pizza bezorgers, in de stad waar ik nu woon, betrap ik nog wel eens op snelheidsovertredingen. Zelfs bij gladheid zie ik ze gevaarlijk door de bocht gaan. Maar ja, wie koopt er bij gladheid nog 2 kilogram strooizout?

email: t.kolkman@home.nl